

(Prze)zwierzczenia

Anna Filipowicz

(Prze)zwierzęcenia

Poetyckie drogi do postantropocentryzmu

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

Gdańsk 2017

Recenzent
prof. dr hab. Danuta Dąbrowska

Redaktor Wydawnictwa
Joanna Ginter

Projekt okładki i stron tytułowych
Karolina Zarychta

Skład i łamanie
Mariusz Szewczyk

Publikacja dofinansowana ze środków
Prorektora ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą Uniwersytetu Gdańskiego
oraz z działalności statutowej Wydziału Filologicznego i Instytutu Filologii Polskiej
Uniwersytetu Gdańskiego

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-7865-500-8

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel./fax 58 523 11 37, tel. 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
www.wyd.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: www.kiw.ug.edu.pl

Spis treści

Część wstępna. „Po cóż pisać o zwierzętach?” 7

Część I.

Kryzysy i nadzieje

Z pamiętnika młodego nosorożca.

O *Nosorożcu* Tadeusza Różewicza 49

Zwierzęce mikrohistorie.

O *Dwunastu stacjach* Tomusza Różyckiego 77

Ugościć zwierzęta.

O *Świerszczach* Marcina Świetlickiego 107

Część II.

Spotkania na pograniczach

„Warszawskie psy, pójdziemy w bój”

O *Kwiatach polskich* Juliana Tuwima 137

Od deleuzjańskiego stawania-się-zwierzęciem do teologii politycznej bliźniego.

O *Chodźcie do mnie wiewiórki* Jarosława Marka Rymkiewicza 165

Pasożyty, sublokatorzy, sąsiedzi.

O insektach w poezji Anny Świrszczyńskiej 191

Część III.

Współodczuwanie, współdziałanie, współtworzenie

Gatunkowe sojusze, gatunkowe konflikty.

O ludzkich i nie-ludzkich zwierzętach Anny Świrszczyńskiej 219

Za pan brat ze ślimakiem.

O jednym zwierzęcym motywie w poezji Ryszarda Krynickiego 249

Zwierzęce początki muzyki.

O *Ptasim radiu* Juliana Tuwima 279

Zakończenie 309

Bibliografia 315

Indeks 335